

- Βρείτε στην προθήκη το μολυβδόβουλλο του Πατριάρχη Μιχαήλ Α΄ Κηρουλάριου

α΄ πλευρά (εμπροσθότυπος)

β΄ πλευρά (οπισθότυπος)

Ξέρετε ότι...

ο Πατριάρχης Μιχαήλ Α΄ Κηρουλάριος (1043-1059) ήταν απόγονος συγκλητικών. Όταν ο Κωνσταντίνος Θ΄ ο Μονομάχος ανέβηκε στο θρόνο, ο Κηρουλάριος έγινε σύμβουλος του και στη συνέχεια Πατριάρχης. Έμεινε γνωστός στην ιστορία επειδή επί των ημερών του έγινε το σχίσμα ανάμεσα στην Καθολική και την Ορθόδοξη Εκκλησία. Θυμηθείτε τον Μιχαήλ Α΄ Κηρουλάριο όταν φτάσετε στο αντίστοιχο κεφάλαιο της ιστορίας.

- Παρατηρήστε το μολυβδόβουλλο. Τι απεικονίζεται σε κάθε πλευρά;

α΄ πλευρά:

β΄ πλευρά:

- Ποιο θα μπορούσε να είναι το περιεχόμενο της επιστολής που σφράγιζε το συγκεκριμένο μολυβδόβουλλο;

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Λεωφ. Στρατού 2, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2313 306422

<http://www.mbp.gr>

Γνωρίζω τις βυζαντινές σφραγίδες

Από τις βούλλες στις IP5

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

«Από την εικονομαχία στη λάμψη των Μακεδόνων και των Κομνηνών»

Τι ήταν τα μολυβδόβουλλα;

Τα μολυβδόβουλλα (ή βούλλες) ήταν προσωπικές σφραγίδες που τις χρησιμοποιούσαν για να σφραγίζουν τα έγγραφα στο Βυζάντιο. Με τον τρόπο αυτό εξασφάλιζαν α. το απόρρητο και την ασφάλεια της αλληλογραφίας β. τη γνησιότητα της υπογραφής του αποστολέα και γ. την εγκυρότητα του εγγράφου. Από τα μολυβδόβουλλα παίρνουμε προσωπικές πληροφορίες για τους κατόχους τους (όπως όνομα και ιδιότητα).

▶ Με ποιους τρόπους εξασφαλίζουμε εμείς σήμερα την εγκυρότητα ενός εγγράφου;

(σημειώστε τις σωστές απαντήσεις)

☐ με το γραμματόσημο	☐ με τη σφραγίδα
☐ με την υπογραφή	☐ με την ψηφιακή υπογραφή
☐ με το φάκελο	☐ με το βουλοκέρι

▶ Βρείτε στην προθήκη το μολυβδόβουλλο του Πατριάρχη Φώτιου

α' πλευρά (εμπροσθότυπος)

β' πλευρά (οπισθότυπος)

Ξέρετε ότι...

ο Πατριάρχης Φώτιος (9ος αιώνας) αρχικά ήταν υψηλόβαθμος αξιωματούχος. Το 858 έγινε πατριάρχης Κωνσταντινούπολης. Το όνομά του συνδέθηκε με τον εκχριστιανισμό των Σλάβων. Το 860 έστειλε στους Σλάβους τα αδέρφια Κύριλλο και Μεθόδιο, οι οποίοι κήρυξαν την ορθοδοξία και δημιούργησαν το σλαβικό αλφάβητο. Ήταν αξιόλογος λόγιος. Θυμηθείτε τον Πατριάρχη Φώτιο όταν φτάσετε στο αντίστοιχο κεφάλαιο της Ιστορίας.

▶ Παρατηρήστε το μολυβδόβουλλο. Τι απεικονίζεται σε κάθε πλευρά;
α' πλευρά:

β' πλευρά:

▶ Στις δύο πλευρές του μολυβδόβουλλου είναι γραμμένη η επιγραφή ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΕ ΒΟΗΘΕΙ +ΦΩΤΙΩ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ. Προσπαθήστε να την διαβάσετε και να διακρίνετε ποιο τμήμα είναι στην κάθε πλευρά, ξεκινώντας από τη β' πλευρά.

β' πλευρά:

α' πλευρά:

Διπλωμένο έγγραφο με μολυβδόβουλλο για την εξασφάλιση της γνησιότητάς του. Συλλογή Μονής Βλατάδων.

Ξέρετε ότι...

ο τίτλος του Πατριάρχη εξελίχθηκε στο πέρασμα των χρόνων. Πριν ιδρύσει ο Μέγας Κωνσταντίνος τη Νέα Ρώμη (Κωνσταντινούπολη) το 330, ο Πατριάρχης ονομαζόταν «Επίσκοπος του Βυζαντίου».

Αφού διαβάσετε τις παραπάνω πληροφορίες, απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

▶ Πώς αποκαλείται ο Πατριάρχης Φώτιος;

▶ Ποια πόλη είναι η «Νέα Ρώμη»;

Ξέρετε ότι...

για τις σφραγίδες, εκτός από το μολύβι, οι Βυζαντινοί χρησιμοποιούσαν και άλλα υλικά, όπως χρυσό, άργυρο και κερί. Χρυσές σφραγίδες χρησιμοποιούσαν μόνο οι αυτοκράτορες και μόνο για εξαιρετικά επίσημα έγγραφα, τα οποία ονομάζονταν χρυσόβουλλα. Οι χρυσές βούλλες που έχουν διασωθεί είναι σπάνιες και ακόμα σπανιότερες οι ασημένιες. Οι σφραγίδες από κερί ήταν αρκετά συχνές, όμως ελάχιστες έχουν διασωθεί.

▶ Γιατί δεν σώθηκαν πολλές σφραγίδες από κερί;
